EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 17. 6. 2026
COM(2026) 277 final

ANNEX

PRÍLOHA

k

SPRÁVE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

o hodnotení smernice (EÚ) 2018/1673 o boji proti praniu špinavých peňazí prostredníctvom trestného práva

{SWD(2026) 148 final}

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

o posúdení rozsahu, v akom členské štáty prijali potrebné opatrenia na dosiahnutie súladu so smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1673 z 23. októbra 2018 o boji proti praniu špinavých peňazí prostredníctvom trestného práva

1 ÚVOD

Smernica 2018/1673 o boji proti praniu špinavých peňazí prostredníctvom trestného práva (ďalej len „smernica“) nadobudla účinnosť 2. decembra 2018. 25 členských štátov EÚ[1], ktoré sú smernicou viazané (t. j. všetky okrem Dánska a Írska), malo do 3. decembra 2020 uviesť do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou.

V súlade s článkom 14 prvým odsekom smernice sa v tejto správe posudzuje rozsah, v akom členské štáty prijali opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s danou smernicou. Táto správa sa predkladá ako príloha k správe podľa článku 14 druhého odseku smernice, v ktorej sa posudzuje pridaná hodnota smernice.

Táto analýza vychádza z informácií, ktoré členské štáty poskytli Európskej komisii do 20. októbra 2025, ako aj z externej štúdie.

V smernici sa stanovuje spoločné vymedzenie trestných činov a sankcií v členských štátoch EÚ so zameraním na boj proti praniu špinavých peňazí, a to s cieľom uľahčiť policajnú a justičnú spoluprácu a zabrániť páchateľom trestnej činnosti zneužívať menej prísne vnútroštátne systémy. Keďže legalizácia nezákonných príjmov je hlavným faktorom umožňujúcim organizovanú trestnú činnosť, smernica pomáha oslabovať finančnú základňu zločineckých sietí a podporuje úsilie o ich rozloženie. Od členských štátov sa v nej vyžaduje, aby v prípade úmyselného spáchania kriminalizovali zmenu povahy alebo prevod majetku, o ktorom je známe, že pochádza z trestnej činnosti, zatajenie alebo zakrytie pravej povahy, zdroja, miesta, pohybu alebo vlastníctva daného majetku, ako aj nadobudnutie, držbu alebo používanie takéhoto majetku. V smernici sa okrem toho členským štátom umožňuje rozšíriť trestný čin prania špinavých peňazí na prípady, keď páchateľ „tušil alebo mal vedieť“, že majetok pochádza z trestnej činnosti. Členským štátom sa v nej ukladá povinnosť zaviesť priťažujúce okolnosti (napr. účasť zločineckej organizácie alebo pranie špinavých peňazí prostredníctvom odbornej činnosti) a vyžaduje sa, aby boli sankcie účinné, primerané a odrádzajúce, a to vrátane trestu odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej štyri roky a v relevantných prípadoch opatrení týkajúcich sa zodpovednosti právnických osôb. Smernica obsahuje pravidlá týkajúce sa právomoci a povinnosť zmraziť a skonfiškovať príjmy a nástroje a členské štáty sú na základe nej povinné zabezpečiť zavedenie účinných nástrojov vyšetrovania na vyšetrovanie prania špinavých peňazí.

V správe sa uvádza, že členské štáty vyvinuli značné úsilie na zabezpečenie súladu vnútroštátnych právnych predpisov s ustanoveniami smernice, pričom len v niektorých členských štátoch sa vyskytujú zjavné nezrovnalosti a nedostatky.

[1] Keď sa v tejto správe uvádza „25 členských štátov“ alebo akýkoľvek iný počet členských štátov, znamená to, že ide o členské štáty, ktoré sú smernicou viazané.

Okrem analýzy uvedenej v tejto správe založenej na informáciách, ktoré boli Komisii dosiaľ poskytnuté, môžu existovať ďalšie výzvy pri transpozícii a ďalšie ustanovenia, ktoré neboli Komisii oznámené, alebo ďalší legislatívny a nelegislatívny vývoj s vplyvom na transpozíciu. Táto správa by preto nemala brániť Komisii v ďalšom posúdení transpozície a vykonávania smernice v členských štátoch.

2 SÚLAD TRANSPOZÍCIE SMERNICE PODĽA USTANOVENÍ

V tejto kapitole sa skúma transpozícia smernice členskými štátmi do vnútroštátneho práva, pričom sa článok po článku posudzuje úplnosť a súlad vnútroštátnych zákonov a iných právnych predpisov s požiadavkami smernice.

Článok 2 – Vymedzenie pojmov (vrátane predikatívnych trestných činov)

Článok 2 obsahuje vymedzenie troch pojmov. V **článku 2 bode 1** sa **„trestná činnosť“** vymedzuje ako všetky trestné činy, za ktoré možno uložiť trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej jeden rok, alebo ak nie je stanovená horná hranica trestnej sadzby, všetky trestné činy, za ktoré možno uložiť trest odňatia slobody s dolnou hranicou trestnej sadzby viac ako šesť mesiacov. Trestné činy, ktoré predstavujú trestnú činnosť, sa považujú za predikatívne trestné činy pre pranie špinavých peňazí, t. j. členské štáty kriminalizujú legalizáciu majetku pochádzajúceho prinajmenšom z týchto trestných činov.

Okrem toho sa od členských štátov bez ohľadu na trestné sadzby vyžaduje, aby v každom prípade zahrnuli škálu trestných činov do každej z 22 kategórií trestných činov uvedených v článku 2 bode 1 (čo zahŕňa trestné činy harmonizované na úrovni EÚ)[2].

Prevažná väčšina členských štátov, ktoré sú viazané smernicou, išla nad jej rámec a prijala takzvaný „prístup zahrnutia všetkých trestných činov“, podľa ktorého môže byť predikatívnym trestným činom pre pranie špinavých peňazí akýkoľvek trestný čin. Päť členských štátov (**Francúzsko, Holandsko, Luxembursko, Portugalsko, Rakúsko,**) má určené osobitné kategórie trestných činov, ktoré môžu predstavovať predikatívne trestné činy pre pranie špinavých peňazí.

Všetky členské štáty transponovali vymedzenie trestnej činnosti stanovené v článku 2 bode 1 správne.

V **článku 2 bode 2** sa stanovuje široké vymedzenie pojmu **„majetok“**, ktorý môže byť vhodným predmetom trestného činu prania špinavých peňazí. V tejto súvislosti sa majetok vymedzuje ako aktíva akéhokoľvek druhu, hmatateľné alebo nehmatateľné, hnuteľné alebo nehnuteľné, hmotné alebo nehmotné, ako aj právne dokumenty alebo listiny v akejkoľvek forme vrátane elektronickej alebo digitálnej, ktorými sa dokazuje právny titul k takýmto aktívam alebo podiel na nich. Hoci členské štáty pojem majetok do svojich právnych predpisov o praní špinavých peňazí osobitne netransponovali, často stanovujú definície v iných právnych textoch, ktoré sa používajú aj na účely vymedzenia predmetov prania špinavých peňazí, čím sa zabezpečuje súlad s ustanovením.

Zatiaľ čo 23 členských štátov transponovalo vymedzenie majetku stanovené v článku 2 bode 2, zdá sa, že v právnych predpisoch v **Nemecku a Rakúsku** sa ušetrené výdavky (ako sú dane

[2] Pozri odôvodnenie 5.

nezaplatené v dôsledku daňového trestného činu) nepokladajú za majetok, ktorý môže podliehať praniu špinavých peňazí. V § 165 ods. 6 rakúskeho trestného zákonníka sa z rozsahu prania špinavých peňazí v zásade vylučujú obyčajné úspory, ako sú nerealizované straty, ktoré nevznikli, vzdanie sa nárokov alebo vyhnutie sa výdavkom a poplatkom. To rakúskym orgánom bráni odvolať sa na trestný čin prania špinavých peňazí v prípade peňazí, ktoré boli ušetrené nezákonným neplatením daní a následne legalizované. V starom znení § 261 ods. 5 nemeckého trestného zákonníka boli výdavky ušetrené daňovými únikmi výslovne zahrnuté do rozsahu prania špinavých peňazí. Reformou v roku 2021 bol tento odsek vypustený, čím sa tieto ušetrené výdavky z rozsahu pôsobnosti vylúčili. Preto sa zdá, že obidve jurisdikcie sa domnievajú, že predmetom trestného činu prania špinavých peňazí môže byť len majetok, ktorý predstavuje kladné zvýšenie aktív osoby, napr. peniaze získané z trestného činu obchodovania s drogami alebo úľavy na dani. Široké vymedzenie pojmu majetok v smernici sa však vzťahuje na všetky druhy majetku vrátane ušetrených výdavkov, aj keď nie sú výslovne uvedené.

V **článku 2 bode 3** sa **„právnická osoba“** vymedzuje ako každý subjekt, ktorý má právnu subjektivitu podľa rozhodného práva, s výnimkou štátov alebo verejných subjektov pri výkone štátnej moci a verejných medzinárodných organizácií. Podobne ako v prípade pojmu „majetok“ vymedzujú mnohé členské štáty pojem „právnická osoba“ v iných právnych predpisoch, ktoré sa uplatňujú aj na účely trestných činov prania špinavých peňazí. Je to v súlade so smernicou.

Článok 3 – Trestné činy prania špinavých peňazí

V **článku 3 ods. 1** sa vyžaduje, aby členské štáty kriminalizovali a) zmenu povahy alebo prevod majetku; b) zatajenie alebo zakrytie rôznych znakov majetku a c) nadobudnutie, držbu alebo používanie majetku, pokiaľ páchateľ takýchto činov vie, že daný majetok pochádza z trestnej činnosti.

Členské štáty transponovali toto ustanovenie rôznymi spôsobmi. Sedem členských štátov (**Bulharsko, Česká republika, Grécko, Fínsko, Maďarsko, Poľsko** a **Rumunsko**) transponovalo prvok úmyslu nepriamo, pričom sa opierali o všeobecné zásady trestného práva, ktorými sa stanovuje, že konanie sa kvalifikuje ako trestný čin len vtedy, ak je prítomný prvok úmyslu. Zvyšné členské štáty výslovne zahrnuli prvok úmyslu do vnútroštátnych ustanovení, ktorými sa kriminalizuje pranie špinavých peňazí.

V **článku 3 ods. 2** sa poskytuje členským štátom možnosť ďalej kriminalizovať pranie špinavých peňazí, ak páchateľ nevedel, ale tušil alebo mal vedieť, že majetok pochádza z trestnej činnosti (pranie špinavých peňazí z nedbanlivosti). Túto možnosť využilo **15 členských štátov**[3], ktoré kriminalizovali pranie špinavých peňazí z nedbanlivosti.

Vzhľadom na to, že zložité systémy prania špinavých peňazí sťažujú dokazovanie predikatívneho trestného činu, zámerom smernice je aj odstrániť praktické a právne prekážky trestného stíhania prania špinavých peňazí ako samostatného trestného činu. Na tento účel sa v nej členským štátom ukladá povinnosť, aby umožnili trestné stíhanie a odsúdenie za **pranie špinavých peňazí bez toho, aby sa vyžadovalo odsúdenie za predikatívny trestný čin** [**článok 3 ods. 3 písm. a)**], a bez toho, aby museli orgány **preukázať všetky prvky predikatívneho trestného činu** (ktoré by mohli zahŕňať totožnosť páchateľa trestnej činnosti, z ktorej majetok pochádza) [**článok 3 ods. 3 písm. b)**]. Ďalej sa to označuje ako „samostatné pranie špinavých peňazí“.

[3] Belgicko, Cyprus, Česká republika, Nemecko, Španielsko, Fínsko, Chorvátsko, Maďarsko, Lotyšsko, Malta, Holandsko, Poľsko, Švédsko, Slovinsko a Slovensko.

Šestnásť členských štátov[4] netransponovalo toto ustanovenie výslovne, ale **prostredníctvom „implicitnej transpozície“**, t. j. tým, že vo svojich vnútroštátnych právnych predpisoch o praní špinavých peňazí výslovne neuviedli, že musia byť splnené podmienky, ako je predchádzajúce alebo súbežné odsúdenie za predikatívny trestný čin alebo zistenie všetkých skutočností a okolností predikatívneho trestného činu.

Komisia poznamenáva, že **dôkazný štandard na preukázanie nezákonného pôvodu majetku na súde sa v jednotlivých členských štátoch značne líši**.

V **štrnástich členských štátoch**[5] nie je pri preukazovaní nezákonného pôvodu majetku potrebné špecifikovať druh predikatívneho trestného činu. Skôr stačí preukázať, že legalizovaný majetok pochádza z trestnej činnosti, ktorá bola spáchaná, čo trestné stíhanie prania špinavých peňazí výrazne uľahčuje.

Súdy v niekoľkých členských štátoch však stále kladú vysoké nároky na preukázanie existencie predikatívneho trestného činu. **Desať členských štátov**[6] stále vyžaduje, aby orgány určili kategóriu trestného činu, do ktorej predikatívny trestný čin patrí (napr. obchodovanie s drogami, obchodovanie s ľuďmi, podvod atď.). Z nich dva **členské štáty** (**Bulharsko a Poľsko**) vyžadujú osobitne vysoký dôkazný štandard v súvislosti s predikatívnym trestným činom. **Bulharsko**[7] stále vyžaduje preukázanie druhu trestného činu a času i miesta jeho spáchania. V **Poľsku** sa na základe judikatúry[8] vyžaduje, aby sa dostatočne konkrétnym spôsobom preukázalo, že konkrétny majetok pochádza z konkrétneho predikatívneho trestného činu.

Ako sa uvádza aj v hodnotiacej správe, **znenie smernice je veľmi široké a takúto transpozíciu umožňuje**. V smernici sa vyžaduje, aby bolo možné odsúdiť za pranie špinavých peňazí „bez toho, aby bolo potrebné preukázať všetky znaky skutkovej podstaty alebo všetky okolnosti“ predikatívneho trestného činu, ale takéto znenie znamená, že v právnych predpisoch sa môže stále vyžadovať, aby orgány preukázali všetky prvky predikatívneho trestného činu okrem jedného.

Vzhľadom na tento široký priestor, ktorý sa v smernici poskytuje členským štátom, pokiaľ ide o **článok 3 ods. 3 písm. a) a b), nebol zistený žiadny prípad nesúladu**.

Všetky členské štáty transponovali v súlade s požiadavkami ustanovenie, že **trestné činy prania špinavých peňazí sa vzťahujú aj na majetok pochádzajúci z konania v inom členskom štáte alebo v krajine mimo EÚ**, ak by toto konanie predstavovalo predikatívny trestný čin, ak by k nemu došlo v domovskej krajine [**článok 3 ods. 3 písm. c)**].

Z dôvodov proporcionality sa v **článku 3 ods. 4** dáva členským štátom možnosť zúžiť rozsah cezhraničných prípadov, v ktorých je pranie špinavých peňazí postihnuteľné, t. j. keď k predikatívnemu trestnému činu došlo v krajinách, kde takéto konanie nie je trestné (požiadavka „obojstrannej trestnosti“). V prípade určitých kategórií závažných trestných činov však takáto možnosť zúžiť cezhraničnú pôsobnosť nie je k dispozícii. V prípadoch účasti v organizovanej zločineckej skupine, terorizmu, obchodovania s ľuďmi, prevádzačstva,

[4] Belgicko, Bulharsko, Česká republika, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Chorvátsko, Maďarsko, Taliansko, Holandsko, Poľsko, Portugalsko, Rumunsko, Švédsko, Slovinsko a Slovensko.
[5] Rakúsko, Belgicko, Španielsko, Francúzsko, Taliansko, Luxembursko, Lotyšsko, Litva, Malta, Holandsko, Rumunsko, Švédsko, Slovensko a Slovinsko.
[6] Bulharsko, Chorvátsko, Cyprus, Česko, Nemecko, Estónsko, Grécko, Maďarsko, Poľsko a Portugalsko.
[7] Článok 253 bulharského trestného zákonníka.
[8] Rozhodnutie Najvyššieho súdu o článku 299 § 1 trestného zákonníka.

sexuálneho vykorisťovania, obchodovania s drogami a korupcie, spáchaných v inom členskom štáte EÚ alebo v tretej krajine, musí byť možné trestne stíhať osobu za pranie špinavých peňazí, aj keď konanie, z ktorého peniaze pochádzajú, nepredstavuje v tejto inej krajine trestný čin.

Osem členských štátov[9] využilo možnosť vyžadovať „obojstrannú trestnosť“. **Luxembursko**[10] ale vyžaduje obojstrannú trestnosť v prípade niektorých trestných činov, pri ktorých by sa takáto zásada uplatňovať nemala, konkrétne v prípade účasti v zločineckej organizácii a vymáhania peňazí alebo inej výhody.

A napokon musia členské štáty zabezpečiť, aby konanie, ktoré sa kriminalizuje ako pranie špinavých peňazí v článku 3 ods. 1 písm. a) a b), bolo stíhateľné v prípade **„samoprania“ (článok 3 ods. 5)**, t. j. v prípade, keď osoba, ktorá spáchala predikatívny trestný čin alebo sa na ňom podieľala, legalizuje príjmy z vlastného trestného činu.

Členské štáty zaviedli toto ustanovenie výslovne do svojich vnútroštátnych právnych predpisov **alebo ho vykonali implicitne** tým, že nestanovili podmienku, že páchateľ predikatívneho trestného činu je odlišný od páchateľa trestného činu prania špinavých peňazí. Niektoré členské štáty zahrnuli do svojich vnútroštátnych právnych predpisov **výnimky, ktoré nemajú vplyv na súlad**, napr. **Nemecko** požaduje, aby sa nezákonný majetok nejakým spôsobom uviedol do obehu, a **Taliansko a Estónsko** z rozsahu pôsobnosti vylučujú použitie na osobné potreby. Nebol preto zistený žiadny prípad nesúladu.

Článok 4 – Napomáhanie a navádzanie, podnecovanie a pokus

V **článku 4** sa vyžaduje, aby **vedľajšie trestné činy, t. j. napomáhanie a navádzanie, podnecovanie** niekoho k spáchaniu trestného činu prania špinavých peňazí a **pokus** o spáchanie trestného činu prania špinavých peňazí, boli postihnuteľné ako trestný čin.

Všetkých 25 členských štátov transponovalo článok 4 správne.

Článok 5 – Sankcie ukladané fyzickým osobám

V **článku 5** sa vyžaduje, aby za trestné činy prania špinavých peňazí a vedľajšie trestné činy bolo **možné uložiť účinné, primerané a odrádzajúce trestné sankcie**, pričom sa stanovuje, že za trestné činy prania špinavých peňazí musí byť možné uložiť trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej štyri roky.

Komisia v tejto súvislosti poznamenáva, že Švédsko[11] vo svojich právnych predpisoch stanovilo hornú hranicu dvoch rokov, zatiaľ čo **Grécko**[12] podľa všetkého nedodržiava hranicu štyroch rokov, ak je predikatívny trestný čin priestupkom, čo v praxi znamená, že sankcia za pranie špinavých peňazí nie je v prípade širokej škály predikatívnych trestných činov stanovených v smernici dostatočne vysoká.

[9] Rakúsko, Nemecko, Estónsko, Grécko, Fínsko, Maďarsko, Luxembursko a Portugalsko.
[10] Článok 506-3 ods. 2 Code pénal v spojení s článkom 5-1 Code de procédure pénale.
[11] Lag (2014:307) om straff för penningtvättsbrott, § 3.
[12] Článok 39 ods. 1 písm. d), L. 4557/2018.

Článok 6 – Priťažujúce okolnosti

V **článku 6 ods. 1** sa stanovujú dve povinné priťažujúce okolnosti: ak je pranie špinavých peňazí **spáchané** v **rámci zločineckej organizácie** alebo ak je **spáchané v rámci odbornej činnosti „povinného subjektu“**, t. j. subjektu, na ktorý sa vzťahujú osobitné povinnosti týkajúce sa ohlasovania a overovania klientov podľa právnych predpisov EÚ o boji proti praniu špinavých peňazí[13].

V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že **Litva, Poľsko** a **Slovinsko** nezaviedli do svojich právnych predpisov priťažujúcu okolnosť prania špinavých peňazí, ktorého sa dopustil povinný subjekt; **Cyprus[14]** nestanovuje priťažujúce okolnosti pre napomáhanie prania špinavých peňazí, navádzanie naň, podnecovanie k nemu a pokus oň; **Grécko**[15] nemôže uplatniť priťažujúce okolnosti, ak je predikatívnym trestným činom priestupok, čo v praxi vylučuje širokú škálu predikatívnych trestných činov stanovených v smernici.

V **článku 6 ods. 2** sa členským štátom ponúka možnosť zaviesť dve ďalšie priťažujúce okolnosti, **a)** keď má legalizovaný majetok značnú hodnotu alebo **b)** keď legalizovaný majetok pochádza zo súboru osobitných trestných činov[16]. **Možnosť a) transponovalo 14 členských štátov**[17], **možnosť b) štyri členské štáty**[18]**.**

Všetky členské štáty, ktoré využili tieto možnosti, ich transponovali spôsobom, ktorý je v súlade so smernicou.

Článok 7 – Zodpovednosť právnických osôb

Podľa smernice musí byť možné uznať právnické osoby za zodpovedné za trestné činy prania špinavých peňazí vrátane samoprania. Patrí sem konanie akejkoľvek osoby, ktorá koná buď samostatne, alebo ako súčasť orgánu právnickej osoby a má v tejto právnickej osobe vedúce postavenie (**článok 7 ods. 1**). Členské štáty musia takisto zabezpečiť, aby právnické osoby mohli byť uznané za zodpovedné, ak spáchanie trestného činu umožnil nedostatočný dohľad alebo kontrola (**článok 7 ods. 2**). Zodpovednosť právnických osôb by však nemala vylučovať možnosť začať trestné konanie proti fyzickým osobám, ktoré sa na spáchaní trestných činov podieľali ako páchatelia (**článok 7 ods. 3**).

Pokiaľ ide o zodpovednosť právnických osôb, Francúzsko do svojich právnych predpisov **nezaviedlo** možnosť uznať právnické osoby za zodpovedné, keď bolo trestné činy prania špinavých peňazí možné spáchať v dôsledku zanedbania dohľadu alebo kontroly osobou vo vedúcom postavení v tejto právnickej osobe.

---

[13] Pozri najmä článok 2 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849 z 20. mája 2015 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu, *Ú. v. EÚ L 141, 5.6.2015, s. 73 – 117, najnovšie konsolidované znenie je k dispozícii na: EUR-Lex – 02015L0849-20241230 – SK – EUR-Lex*.

[14] Časť I § 4 ods. 4. L. 188(I)/2007.

[15] Článok 39 ods. 1 písm. d), L. 4557/2018.

[16] Účasť v organizovanej zločineckej skupine alebo vymáhanie peňazí alebo inej výhody, terorizmus, obchodovanie s ľuďmi a prevádzačstvo, sexuálne vykorisťovanie, nezákonné obchodovanie s omamnými látkami a korupcia.

[17] Rakúsko, Bulharsko, Cyprus, Česká republika, Estónsko, Grécko, Fínsko Chorvátsko, Maďarsko, Lotyšsko, Poľsko, Švédsko, Slovinsko a Slovensko.

[18] Grécko, Španielsko, Fínsko a Chorvátsko.

Článok 8 – Sankcie ukladané právnickým osobám

V **článku 8** sa vyžaduje, aby členské štáty zabezpečili, aby právnickej osobe zodpovednej podľa článku 7 bolo **možné uložiť účinné, primerané a odrádzajúce sankcie, ktoré v každom prípade zahŕňajú peňažné sankcie trestnoprávnej alebo inej povahy**. Všetky členské štáty transponovali toto ustanovenie v súlade s požiadavkami.

Okrem toho sa v **článku 8 uvádzajú možnosti ďalších sankcií**, od vylúčenia právnickej osoby z nároku na verejné dávky alebo pomoc cez vylúčenie z prístupu k verejnému financovaniu, zákaz výkonu obchodnej činnosti, uloženie právneho dohľadu tejto právnickej osobe, zatvorenie prevádzkarní, ktoré boli použité na spáchanie trestného činu, až po možnosť súdneho príkazu na zrušenie spoločnosti (t. j. likvidáciu). **19 členských štátov**[19] **využilo jednu alebo viacero z týchto možností. Šesť členských štátov nevyužilo žiadnu z možností.**

Všetky členské štáty, ktoré tieto možnosti využili, ich transponovali spôsobom, ktorý je v súlade so smernicou.

Článok 9 – Konfiškácia

V **článku 9** sa vyžaduje, aby členské štáty **podľa potreby zabezpečili, aby príslušné vnútroštátne orgány zmrazili alebo skonfiškovali** príjmy pochádzajúce z trestných činov prania špinavých peňazí uvedených v danej smernici, ako aj nástroje, ktoré boli použité alebo určené na použitie pri páchaní týchto trestných činov alebo ktorých použitie prispelo k ich spáchaniu, a to v súlade so smernicou 2014/42/EÚ[20].

Všetkých 25 členských štátov transponovalo článok 9 v súlade so smernicou.

Článok 10 – Právomoc

V **článku 10 ods. 1** sa vyžaduje, aby členský štát stanovil svoju **právomoc** vo vzťahu k trestným činom prania špinavých peňazí, ak bol trestný čin spáchaný na jeho území [**článok 10 ods. 1 písm. a)**] alebo ak je páchateľ jeden z jeho štátnych príslušníkov [**článok 10 ods. 1 písm. b)**]. Všetky **členské štáty** transponovali toto ustanovenie v súlade so smernicou.

Pokiaľ ide o **článok 10 ods. 1 písm. b)**, treba poznamenať, že osobitne v prípade, keď je páchateľ štátnym príslušníkom členského štátu, bolo toto ustanovenie transponované rôznymi spôsobmi, najmä v súvislosti s požiadavkou **obojstrannej trestnosti**[21].
Vzhľadom na absenciu osobitného ustanovenia, ktoré by sa zaoberalo touto otázkou, **10 členských štátov**[22] podľa všetkého vykonalo smernicu bez toho, aby výslovne stanovili obojstrannú trestnosť ako podmienku na uplatnenie právomoci. Naopak, **11 členských štátov**[23] výslovne začlenilo uvedenú požiadavku ako podmienku na stanovenie právomoci vo vzťahu

[19] Belgicko, Cyprus Česká republika, Nemecko, Grécko, Španielsko, Francúzsko, Chorvátsko, Maďarsko, Taliansko, Litva, Luxembursko, Lotyšsko, Malta, Poľsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovensko a Slovinsko.
[20] Pozri odôvodnenie 16 smernice o boji proti praniu špinavých peňazí prostredníctvom trestného práva: „*[…] Členské štáty by ako minimum mali zabezpečiť zaistenie a konfiškáciu prostriedkov a príjmov z trestnej činnosti vo všetkých prípadoch stanovených* v *smernici 2014/42/EÚ. Členské štáty by mali skutočne zvážiť aj umožnenie konfiškácie vo všetkých prípadoch, keď trestné konanie nie je možné začať alebo uzavrieť, vrátane prípadov, keď páchateľ zomrel.*“
[21] To je zásada, podľa ktorej je možné stanoviť právomoc len vtedy, ak je predmetné konanie trestné v štáte, ktorý vedie trestné stíhanie, ako aj v štáte, v ktorom bolo spáchané.
[22] Bulharsko, Česko, Taliansko, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Poľsko, Slovinsko, Slovensko, Fínsko.
[23] Belgicko, Nemecko, Estónsko, Španielsko, Francúzsko, Chorvátsko, Cyprus, Litva, Luxembursko, Rakúsko, Švédsko.

k svojim štátnym príslušníkom. Naproti tomu **tri členské štáty**[24] výslovne vylúčili požiadavku obojstrannej trestnosti trestných činov prania špinavých peňazí.

V **článku 10 ods. 2** sa členským štátom umožňuje rozšíriť svoju právomoc na prípady, keď **a)** má páchateľ obvyklý pobyt na ich území alebo **b)** ak bol trestný čin spáchaný v prospech právnickej osoby so sídlom na ich území. **14 členských štátov**[25] využilo možnosť podľa **článku 10 ods. 2 písm. a)**. **Desať členských štátov**[26] využilo možnosť podľa **článku 10 ods. 2 písm. b) v súlade s požiadavkami**.

Článok 11 – Nástroje vyšetrovania

V článku 11 sa vyžaduje, aby osoby, útvary alebo orgány zodpovedné za vyšetrovanie alebo stíhanie trestných činov prania špinavých peňazí vrátane ich napomáhania, navádzania na ne, podnecovania k nim a pokusu o ne[27] mali k dispozícii **účinné nástroje vyšetrovania**, ako sú nástroje používané v prípadoch organizovanej trestnej činnosti alebo inej závažnej trestnej činnosti. **Všetkých 25 členských štátov transponovalo článok 11 v súlade** so smernicou.

3 ZÁVERY

Vzhľadom na význam prania špinavých peňazí pre organizované zločinecké skupiny ako kľúčového nástroja financovania a prostriedku na zabezpečenie nezákonných ziskov a prenikanie do legálneho hospodárstva je harmonizácia trestnoprávnej reakcie na pranie špinavých peňazí základnou súčasťou širšieho úsilia Únie o narušenie a rozloženie zločineckých sietí, ako sa zdôrazňuje v Európskej stratégii vnútornej bezpečnosti – ProtectEU[28].

Komisia oceňuje úsilie, ktoré členské štáty vynaložili na prijatie opatrení na dosiahnutie súladu s touto smernicou. Hoci pretrvávajú niektoré nezrovnalosti a nedostatky, celkovo bola transpozícia smernice vo veľkej miere v súlade s požiadavkami, pričom členské štáty prijali komplexné opatrenia na zosúladenie vnútroštátnych právnych predpisov s normami EÚ. Väčšina členských štátov prijala osobitné právne predpisy na splnenie požiadaviek smernice, zatiaľ čo niektoré sa úplne alebo do veľkej miery spoliehali na existujúce vnútroštátne ustanovenia.

S cieľom zabezpečiť úplnú a správnu transpozíciu smernice bude Komisia naďalej podporovať členské štáty pri riešení zistených nedostatkov. To zahŕňa monitorovanie a zabezpečenie toho, aby vnútroštátne opatrenia boli v súlade s ustanoveniami smernice.

[24] Grécko, Holandsko, Rumunsko.
[25] Rakúsko, Belgicko, Estónsko, Španielsko, Fínsko, Chorvátsko, Litva, Luxembursko, Lotyšsko, Malta, Holandsko, Portugalsko, Švédsko a Slovensko.
[26] Rakúsko, Česká republika, Estónsko, Grécko, Španielsko, Luxembursko, Lotyšsko, Poľsko, Slovinsko a Slovensko.
[27] Pozri aj odôvodnenie 19: „*Malo by sa preto zabezpečiť, aby bol k dispozícii dostatočný počet zamestnancov a cielená odborná príprava, zdroje a najmodernejšie technologické kapacity. […]*.“
[28] EUR-Lex – 52025DC0148 – SK – EUR-Lex.